

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autor: Šárka Wiesnerová

Datum: 18. 4 .2012

Škola: Integrovaná ZŠ a MŠ Trnová, Trnová 222, okres Plzeň - sever

Šablona: III/2 Člověk a jeho svět

Číslo sady: 02

Název sady: Lidé a čas

Číslo DUM: 12

Název DUM: Karel IV. Král a císař

Metodický list - anotace:

Žáci si formou rozhovoru získají informace o slavném králi a císaři a k tomuto tématu vypracují následně list. Učivo je vhodné pro žáky 4. ročníku.

KAREL IV., OTEC VLASTI

Když vám povím, že můj otec se jmenoval Jan Lucemburský a maminka Eliška byla poslední Přemyslovnou, možná už někteří z vás tuší, s kým mají tu čest.

Ano, mé jméno je Karel IV. Ale nebylo tomu vždy tak. Narodil jsem se 14.května.1316 a při křtu mi bylo dáno jméno Václav. Můj otec se v Čechách příliš nezdržoval, vysloužil si dokonce přezdívku „král cizinec“ a i mě si v sedmi letech odvezl s sebou do Francie. Maminku jsem pak už nikdy neviděl.

Ve Francii jsem v sedmi letech přijal při biřmování jméno Karel a oženil se se stejně starou (tedy mladou) Markétou Blankou z Valois. Naučil jsem se francouzsky, německy, italsky a latinsky.

Stále jsem se cítil potomkem Přemyslovců a Čechy mi přirostly k srdci, což byl také jeden z důvodů, proč jsem se vrátil do Čech a rozhodl se povznést české království. Po bitvě u Kresčaku, kde zahynul můj otec Jan, jsem se stal českým králem. Později jsem byl jmenován i králem německým a císařem římským.

Po návratu do Čech nechal jsem postavit mnoho hradů i jiných staveb, jimž jsem rád dával své jméno. Jistě znáte hrad Kašperk, Karlštejn, Radyni (původně totiž Karlskrone), Karlovy Vary a též kamenný most přes Vltavu. A až budete v Praze, zajděte do chrámu sv.Víta. Když jsem začal znovu budovat pražský hrad, položil jsem základní kámen k této stavbě a ostatně – mám zde královskou hrobku, kde jsou uloženy mé ostatky. Málem bych zapomněl! V roce 1348 jsem založil univerzitu a ta dodnes nese moje jméno - Karlova univerzita.

Již jsem se zmínil, že jsem si, velmi mlád, vzal ve Francii za ženu Markétu Blanku z Valois. Nebyla to však moje poslední manželka. Mými chotěmi se staly Anna Falcká, Anna Svidnická a Eliška Pomořanská. S nimi jsem měl mnoho dětí, mezi nimi i Václava IV. Toho jsem velmi miloval. Dokonce tak moc, že jsem ho rozmazloval a nepřipravil ho na samostatnou vládu. Upřednostňování tohoto mého prvorozeného syna mělo za následek určitou rivalitu mezi Václavem IV. a jeho bratrem, tedy mým dalším synem, Zikmundem. I o těchto mých synech se ještě budete učit.

Byl jsem dobrým rytířem. Rozhodným a statečným. Můj život vyhasl v roce 1378, přesněji 29.listopadu 1378. Důvodem byl zápal plic a zlomenina stehenní kosti, kvůli které jsem byl dlouhodobě upoután na lůžko. Lidé mě milovali. O tom svědčí i přezdívka, kterou mi dali – „otec vlasti“.

**A teď, když sis o mně všechno přečetl,
vypracuj kartu s údaji o mně:**

KAREL IV. OTEC VLASTI

<i>Jméno Přezdívká</i>	
<i>Datum narození</i>	
<i>Jméno otce</i>	
<i>Jméno matky</i>	
<i>Manželky</i>	
<i>Zaměstnání</i>	
<i>Datum a příčina úmrtí</i>	
<i>V kolika letech zemřel</i>	
<i>Významné osobnosti mezi potomky</i>	

Nakresli nebo nalep obrázek nějakého hradu,
který nechal Karel IV. postavit: